

Sello 1.

Soittimeen tutustuminen

- huolehtiminen soittimesta ja jousesta (sellon laittaminen pussiin ja poisottaminen pussista (piikki pussin vetoketjun ulkopuolelle), hartsi, jousen löysääminen – kiristäminen)
- sellon rakenne ja osien nimet
- vapaiden kielten nimeäminen

Soittotekniikka

- löytää luonteva ja ergonominen soittoasento
- pizzicato ja arco (veto- ja työntöjousen merkit)
- huiluaänet
- jumpat ja motoriikka-leikit (sormilaulut ja muut laululeikit)
- sorminumerot
- jousenkäytön alkeet; lyhyt jousi pitkä jousi (jousen pituuden ja vauhdin vaihtelu)

Musiikin hahmottaminen

- nuottien kirjoittaminen
- korvakuulolta toistaminen (laulaen, taputtaminen, soittaminen)
- nuotinluvun alkeet
- tutustutaan yksinkertaisiin käsitteisiin (hidas-nopea, hiljainen-voimakas)

Luovat taidot, säveltäminen, improvisointi

- laulaminen
- oma mielikuvitus pohjana
- improvisointia kuvasta, piirustuksesta, tarinasta
- omat pienet sävellykset

Yhteismusisointi

- yhteissoittokokemuksia

Harjoittelu

- Vanhemman läsnäolo, apu ja osallistuminen tärkeää harjoittelurutiinien löytymisessä
- pieniä harjoittelutuokioita usein
- tarvittavat olosuhteet ja välineistö tulisi järjestää kotona kuntoon (nuottiteline, sopivankorkuinen tuoli, lattiansuojaus selloalustalla esim. matolla, nuotit, rauhallinen tila)
- oppilas täyttää harjoittelupassia ja oppii samalla harjoittelun säännöllisyyttä

Konserttivalmiudet

- lavakäyttäytyminen (kumarrukset ...)
- matalan kynnyksen esiintymiskokemukset
- konserteissa käyminen ja konserttikäytänteisiin tutustuminen (konserttipassi)

Ohjelmisto

- tutustutaan duuriasteikkoihin (1-okt.)
- perussormijärjestys (0-1-23-4)
- opetellaan aluksi sellonsoiton alkeita tuttujen lastenlaulujen avulla
- 2 viimeistelyä pientä sävellystä (lastenlaulua)

Näyttö

- 1 esitettävä sävellys opettajalle ja huoltajille tai konserttiesitys
- oma opettaja suorittaa arvioinnin

Sello 2.

Soittotekniikka

- soittoasento
- jousenkäytön perusteita: detaché, legato, kokojousen hallinta, kielenvaihdot, erilaiset jousen nopeudet
- soittokäsi: kynärpää riittävän korkea, sormet otelaudan päällä
- venytetty kokosävelaskel 1-2-sormen välillä
- sävelpuhtauden kuunteleminen
- lisää äänen voimakkuuden vaihtelua
- valmistavia asemanvaihtoharjoituksia

Musiikin hahmottaminen

- perustempon hallinta: peruspulssin ylläpito, hidastus
- tavallisimpien nuottien aika-arvot ja tauot
- fraseeraus ja erilaisten tunnelmien löytäminen kappaleisiin
- saadaan valmiuksia yksinkertaisten musiikin rakenteiden hahmottamiseen (esim. ABA)
- saadaan valmiuksia ulkoa oppimiseen
- opitaan perustahtilajit, tasa- ja kolmijako
- opitaan helppoa musiikkisanastoa
- opitaan peruskarakterejä: duuri-molli, tutti-soolo

Luovat taidot

- omien melodioiden keksiminen
- helppoja improvisaatioita esim. kolmisoinnun sävelillä

Yhteismusisointi

- yhteismusisointia eri kokoonpanoissa
- yhdessä reagoiminen (aloitus-lopetus)
- ryhmätunnit

Harjoittelu

- vanhempien tuki
- säännöllisyys
- opitaan jo itsenäistä harjoittelua
- tavoitteiden asettelu yhdessä opettajan kanssa

Konserttivalmiudet

- lavakäyttäytyminen (kumarrukset...)
- esiintyminen esim. luokkatunneilla
- konserteissa käyminen kuulijana, konserteissa käyttäytyminen
- konserttipassi
- palautteen vastaanottaminen, itsearviointi

Ohjelmisto

- tutustutaan duuri- ja molliasteikkoihin (1-okt.) C-, G-, F- ja D-duureihin sekä luonnollisiin a-, e- ja h-molleihin
- monipuolista ohjelmistoa vähintään neljä erilaista ja eri sävellajeissa soitettavaa sävellystä
- helppoja etydejä vähintään neljä ensimmäisessä asemassa

Näyttö

- kaksi konsertinomaisessa tilanteessa esitettävää viimeistelyä sävellystä (miehellään ulkoa esitettynä), joista vähintään toisen tulee olla säestyksellinen
- yksi arvottu asteikko, jonka saa tietää viikkoa ennen suoritusta

Sello 3.

Soittotekniikka

- ergonomia
- vibraton alkeet
- tutustutaan asemissa soittamiseen (1.-4. asema) ja huiluääniin
- akordien alkeet
- opetellaan uusia jousilajeja: staccato, martelé, portato
- soittimen ilmaisuasteikon laajentaminen

Musiikin hahmottaminen

- nuotinlukutaidon kehittäminen
- lisävalmiuksia ulkoa oppimiseen ja kuulonvaraiseen soittamiseen
- lisää musiikkisanastoa
- tulkinnalliset tempon sisäiset vaihtelut (agogiikka)
- mupe-asioiden harjoittelu käytännössä

Luovat taidot

- pentatoninen asteikko
- sointujen päälle improvisoiminen
- musiikillisten ilmaisutaitojen kehittäminen

Yhteismusisointi

- säännöllinen osallistuminen yhteismusisointiin
- kyky toimia ryhmän jäsenenä
- yhteisen perussykkeen ylläpitäminen

Harjoittelu

- harjoittelun säännöllinen rutiini jo omaksuttu

- laaditaan harjoittelun painopisteet ja strategia yhdessä opettajan kanssa
- oman harjoittelun laadun havainnointi ja kehittäminen
- harjoittelun oma-aloitteisuus esim. läksyjen ulkopuolisen lisämateriaalin soittamisessa

Konserttivalmiudet

- esiintymiset yksin ja/tai yhdessä

Ohjelmisto

- tutustutaan asteikkoihin asemissa helppoissa sävellajeissa (2-okt.)
- vähintään kolme etydiä asemissa ja erilaisiin soittoteknisiin osa-alueisiin jakautuen
- vähintään kolme erilaista ja eri sävellajeissa olevaa sävellystä

Näyttö

- yksi viimeistelty sävellys konsertinomaisessatilanteessa esitettynä (mielellään ulkoa)

Sello 4.

Soittotekniikka

- perusasemien vakiinnuttaminen (1.-4. asema)
- tutustutaan peukaloasemiin
- tutustutaan pariääniin
- syvennetään akordien soittoa (sävelpuhtaus, äänenlaatu)
- vibrato
- virityksen alkeet
- trillit ja korukuviot
- nopeuden ja sorminäppäryyden kehittäminen

Musiikin hahmottaminen

- musiikin kuuntelu
- tenoriavaimelta soittaminen
- fraseeraus (nyanssit, agogiikka)
- helpot prima vistat

Luovat taidot, säveltäminen, improvisointi

- taitojen kehittäminen eteenpäin omista musiikillisista lähtökohdista

Yhteismusisointi

- osallistuminen orkesteri- ja/tai kamarimusiikkikokoonpanoihin vakiintunutta

Harjoittelu

- harjoittelu on jo itsenäistä
- harjoittelun suunnittelu ajankäytön ja sisällön suhteen on jo toimivaa
- itsearviointi yhdessä opettajan kanssa; harjoittelun vaikutus oppimistuloksiin

Konserttivalmiudet

- esiintyminen on jo vakiintunut osa opiskelua
- huolellinen valmistautuminen esiintymisiin

- esitystilanteen läpikäyminen jälkikäteen (rakentava palaute ja omien tuntemusten läpikäyminen)
- kokemuksia erilaisista esiintymistilanteista

Ohjelmisto

- asteikkosoitossa kaikki keskeiset sävellajit asemassa soittaen (1.-4. asema, 2 okt.), G-, F-, D- ja Es-duuri sekä melodiset e-, d- ja c-molli
- vähintään kolme etydiä helppojen asemanvaihtojen kanssa monipuolisesti erilaisille tekniikan harjoitusalueille jakautuen
- vähintään kuusi erilaista ja eri sävellajeissa olevaa sävellystä, joista kaksi hyvin viimeisteltyä

Näyttö

- yksi viimeistelty sävellys mielellään ulkoa esittäen
- yksi arvottu asteikko, jonka saa tietää viikkoa ennen suoritusta

Sello 5.

Soittotekniikka

- kehonhuolto (venytykset, lämmittely...)
- lähes koko otelauta tulee jo tutuksi (peukaloasema vakiintuu)
- pariäänet tutummiksi
- sävelpuhtauden hallinta varmemmaksi
- spiccato-jousilaji tutuksi
- vibraton monipuolistaminen

Musiikin hahmottaminen

- g-avaimelta ja sointumerkkien mukaan soittaminen
- eri aikakausien tyyllilajeihin tutustuminen
- esitysmerkkien hallinta
- prima vistan kehittäminen
- kappaleiden rakenteisiin tutustuminen (sonaattimuoto, rondo...)

Luovat taidot

- improvisointi esim. sointupohjia käyttäen (I-IV-V7-I)
- omien sävellysten tuottaminen

Yhteismusisointi

- yhteissoittoa eri kokoonpanoissa monipuolisella ohjelmistolla

Harjoittelu

- erilaisten oppimisvälineiden käyttö harjoittelussa (metronomi, videointi, äänitys)
- omien harjoittelutapojen kehittäminen (erilaisten tempojen käyttäminen, vastarytmien käyttäminen vaikeiden kuvioiden harjoitteluun...)
- painopistealueiden harjoittelu (esim. sävelpuhtaus, äänenlaatu, vibrato, asemanvaihdot...)

Konserttivalmiudet

- laajamuotoisempien kokonaisuuksien hallinta
- tunteiden hallinta esiintymistilanteissa
- säännöllinen konserteissa käyminen
- esiintymistaitojen kehittäminen, eläytyminen, tulkinta

Ohjelmisto

- kolme laajamuotoista eri tyylistä sävellystä
- kuusi pienimuotoista erilaista ja eri aikakausilta olevaa sävellystä, joista vähintään neljä pianosäestyksellisiä
- asteikkoja (3-okt.) alkaen perussävelistä C-A sekä duurissa että mollissa, joista yhdessä opettajan kanssa valitaan opeteltavaksi vähintään kuusi sävellajia
- peukaloasema asteikkoja, kromaattinen asteikko

Näyttö

- laajamuotoinen teos
- kaksi pikkukappaletta tai yksi pikkukappale ja etydi
- yksi arvottu asteikko, jonka saa tietää viikkoa ennen suoritusta, kromaattinen asteikko

Sello 6. syventävät opinnot

Soittotekniikka

- sormitusten ja jousitusten omaehtoinen tutkiminen (fraseeraus, artikulaatio, koordinaatio)
- äänenlaatu kohti ammattimaisuutta (sävelpuhtaus, nyanssit)
- kehon huolto
- tutustuminen aikamme musiikkiin
- akordi- ja pariäänitekniikan kehittäminen
- koko otelaudan hallinta
- virtuositeetti

Musiikin hahmottaminen

- osaa hyödyntää Mupe-taitoja soitossaan
- kykenee hahmottamaan ja oppimaan laajempia musiikillisia kokonaisuuksia
- kykenee tulkitsemaan eri aikakausien musiikkia tyylitietoisesti
- omaehtoinen ja persoonallinen musiikintulkinta
- vaihtuvat tahtilajit

Luovat taidot, säveltäminen, improvisointi

- improvisointitaitojen syventäminen kesäkurseilla tai oman opiston järjestämällä kurssilla
- oman luovuuden esiin tuominen, mupe-opimtojen avulla voi jo tehdä omia pieniä sävellyksiä tai sovituksia

Yhteismusisointi

- yhteismusisointitaitoja kehitetään sopivantasoisissa kokoonpanoissa
- osallistuminen erilaisiin produktioihin esim. kirkkomusiikkiteoksiin
- suositeltavaa olisi osallistuminen kesäisin orkesterileireille

Harjoittelu

- saadaan valmiuksia jatko-opintoihin sekä elinikäiseen musiikin harrastamiseen
- saadaan valmiuksia itsenäiseen harjoitteluun ja apuvälineiden käyttöön
- oppilas sisäistää kulloinkin oikean harjoittelutekniikan kykenee arvioimaan omaa osaamistaan ja edistymistään
- oppilas asettaa lyhyen ja pidemmän aikavälin tavoitteita
- oppii valmistamaan suuria musiikillisia kokonaisuuksia
- omaehtoisuus ja omatoimisuus

Konserttivalmiudet

- saa kokemusta erilaisista esiintymistilanteista (soolo, kamarimusiikki, orkesteri)
- kuuntelee monipuolisesti monenlaista musiikkia ja käy konserteissa
- pitkän konserttiohjelman hallinta
- esiintymistilanteen hallinta (esiintymisjännitys, tunteet)
- itsearviointi esiintymisistä

Ohjelmisto

- monipuolista ohjelmistoa eri aikakausilta
- Asteikot: kahlataan kaikki sävellajit läpi, mutta opetellaan hyvin kymmenen opettajan kanssa valittua sävellajia, C-kieleltä alkavat sävellajit soitetaan nelioktaavisina
- vähintään kuusi etydiä
- tutustutaan Bachin soolosellosarjan helpoimpiin osiin
- vähintään kolme laajamuotoista teosta
- vähintään neljä pikkukappaletta

Näyttö

- n. 25-35 minuutin vapaamuotoinen konsertti, sisältäen yhden laajempimuotoisen teoksen
- voi sisältää omia sävellyksiä tai improvisaatiota
- konserttiohjelman laatiminen; säveltäjien esittely sekä kappaleiden taustojen selvittäminen konserttiohjelmaa varten